

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Hubáčka a soudců JUDr. Elišky Cihlářové a JUDr. Tomáše Foltase v právní věci žalobkyně: **Karlovarské minerální vody, a. s.**, se sídlem Horova 3, Karlovy Vary, zastoupena JUDr. Petrou Mirovskou, advokátkou se sídlem Jungmannova 24, Praha 1, proti žalovanému: **Krajský úřad Karlovarského kraje**, se sídlem Závodní 353/88, Karlovy Vary, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 31. 1. 2014, č. j. 57 A 37/2012 – 201,

t a k t o :

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku 4.114 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupkyně žalobkyně JUDr. Petry Mirovské, advokátky.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se žalovaný Krajský úřad Karlovarského kraje domáhá u Nejvyššího správního soudu vydání rozsudku, kterým by byl zrušen rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 31. 1. 2014, č. j. 57 A 37/2012 – 201, a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Krajský soud v Plzni (dále také „krajský soud“) napadeným rozsudkem zrušil rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 3. 2012, č. j. 185/SÚ/12-5, jímž bylo částečně změněno rozhodnutí Magistrátu města Karlovy Vary, oddělení památkové péče, ze dne 2. 2. 2012, č. j. 173/OPP/11/Ha, a to ve výčtu objektů ve vlastnictví žalobkyně zahrnutých do nemovitých kulturních památek zapsaných v Ústředním seznamu kulturních památek pod č. rej. 51304/4-930 a 21052/4-929 (dále jen „dotčené objekty“), a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Prvostupňovým rozhodnutím ve spojení s rozhodnutím druhého stupně

byla žalobkyni, jakožto vlastníci dotčených objektů uložena pokuta 1.800.000 Kč za správní delikt, který byl popsán následovně: „Společnost Karlovarské minerální vody a.s., IČO: 147 06 725, Horova 1361/3, Karlovy Vary, 360 01, zapsaná ke 28.3.1991 v obchodním rejstříku vedeného rejstříkovým soudem v Plzni spis. značka B71, zastoupená právním zástupcem pí. JUDr. Petrou Mirovskou, ČAK 11094, advokátkou kanceláře Kocián Šolc Balašík, Jungmannova 24 Praha 1, 110 00, (dále jen „obviněná“), jako vlastník výše uvedených nemovitých kulturních památek v obci Kyselka v okrese Karlovy Vary, tím, že v období od roku 2004 do doby zahájení tohoto řízení, u objektu čp. 64 na st.p.č. 69 v k.ú. Kyselka nedostatečnou údržbou spočívající v neprovádění běžných oprav a údržby klempířských prvků a dalších součástí střech včetně střech technické části objektu, nezajištění komínových těles proti devastaci, nechránění a neošetrování dřevěných prvků venkovních konstrukcí schodiště a balkonu a dále podrobněji rozvedeny v odůvodnění rozhodnutí a od roku 2005 do doby zahájení tohoto řízení, u objektu čp 53 na st.p.č. 57 v k.ú. Kyselka nedostatečnou údržbou spočívající v neprovádění běžných oprav a údržby klempířských prvků a dalších součástí střech hlavního objektu i přilehlých částí, neúdržbě konstrukce krovů, nezajištění komínových těles proti devastaci, nezamezení nebezpečného zasypávání zadní části objektu sutí z přiléhajícího svahu, neúdržbě konstrukčních prvků chránících fasádu hlavního objektu a dále podrobněji rozvedeny v odůvodnění rozhodnutí a od roku 2005 do doby zahájení tohoto řízení, u objektu čp. 74 na st.p.č. 107/1 v k.ú. Radošov, nedostatečnou údržbou spočívající v neprovádění běžných oprav a údržby klempířských prvků a dalších součástí střech a krovu, nezabezpečení statických poruch způsobených dlouhodobým zatékáním do prostoru v zadní části schodiště, nezabezpečení vnitřních konstrukcí proti dalšímu poškození vlivem zatékání a dále podrobněji rozvedeny v odůvodnění rozhodnutí, naplnila skutkovou podstatu správního deliktu uvedenou v ustanovení § 35 odst. 1 písm. c) zákona o státní památkové péči, neboť v souladu s ustanovením § 9 odst. 1 zákona o státní památkové péči neplnila povinnosti zde stanovené, tj. jako vlastník kulturní památky na vlastní náklad nepečovala o její zachování, neudržovala ji v dobrém stavu a nechránila před ohrožením, poškozením, znehodnocením nebo odcizením.“

Krajský soud při svém rozhodování vyšel ze závěru, že ust. § 35 odst. 1 písm. c) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státní památkové péči“) sankcionuje čtyři ohrožovací a dva poruchové delikty. To ovlivňuje i výklad a použitelnost ust. § 36 zákona o státní památkové péči. V případě ohrožovacího deliktu není možné přihlížet ke způsobené škodě a v případě poruchového deliktu k hrozící škodě. Co se týče výroku prvoinstančního rozhodnutí, po formální stránce byl popis skutku uveden v souladu s judikaturou i odbornou literaturou. Ač podle výroku prvoinstančního rozhodnutí byla žalobkyni uložena pokuta za tři ohrožovací delikty, ve skutečnosti byla žalobkyni uložena pokuta za širší okruh správních deliktů, aniž by však tyto další delikty byly uvedeny ve výroku prvoinstančního rozhodnutí. Prvoinstanční orgán, nejen že při stanovení výše pokuty nezákonně přihlížel ke způsobené škodě, nýbrž zcela pominul zásadu, že trest je možné ukládat pouze za skutky, jejichž spáchání se měla žalobkyně podle výroku rozhodnutí dopustit. Tím, že správní orgány neuvedly ve výroku rozhodnutí poruchové delikty, jejichž spáchání žalobkyni ve skutečnosti přičítaly, zásadně zkrátily žalobkyni na jejím právu na obhajobu. Správní orgány si tak nepřipustně zjednodušily postup v řízení. Pokud by totiž uvedly poruchové delikty ve výroku prvoinstančního rozhodnutí, byly by povinny konkrétně popsat k jakému poškození té které památky došlo, kdy se tak stalo a jak se tak stalo. Spáchání těchto skutků by pak byly také povinny ve správním řízení prokázat. Správní

pokračování

orgány shledaly žalobkyni odpovědnou za výsledný stav dotčených objektů, avšak nijak nespecifikovaly, kdy ke konkrétním poškozením kulturních památek došlo. Nelze tedy například vůbec zjistit, zda žalobkyni není přičítáno něco, co nezpůsobila, či něco, co jí již pro uplynutí lhůt uvedených v ust. § 37 odst. 2 zákona o státní památkové péči přičítat nelze. Nebyly předloženy žádné listiny dokládající provádění soustavné kontroly plnění povinností žalobkyně. Totéž platí pro závěr o počátku porušování povinností vytýkaných žalobkyni obecně od roku 2004, resp. 2005, když tento je dovozován toliko z několika málo fotografií neuvedeného data pořízení. Krajský soud tak shledal důvodnou podstatnou část námitek dotýkajících se zejména nedostatečně zjištěného skutkového stavu věci, nesprávného hodnocení důkazů a nepřesného popisu a přičitatelnosti v odůvodnění správních rozhodnutí uvedeného poruchového jednání žalobkyni. Z toho důvodu se blíže nezabýval námitkami směřujícími proti výši uložené pokuty. Ve zbytku shledal žalobní námitky nedůvodnými.

Proti tomuto rozsudku krajského soudu podal žalovaný jako stěžovatel (dále jen „stěžovatel“) v zákonné lhůtě kasační stížnost, kterou výslovně opřel o ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Stěžovatel namítl, že dle dikce zákona o státní památkové péči je nepochybné, že zákonodárce u skutkových podstat, které krajský soud označil jako poruchové, vždy použil dokonavý vid – „znehodnotí“ a „zničí“. Z toho lze dovodit, že má jít o jednání ukončené a tedy fakticky jednorázové. Předmětem postihu není v tomto případě soustavné jednání v podobě „znehodnocování“ nebo „ničení“ kulturní památky tj., které by bylo v logice rozsudku krajského soudu možné označit pouze jako skutek ohrožovací. Jak soustavné „znehodnocování“ tak „ničení“ kulturní památky jsou projevem dvou jiných skutkových podstat, které krajský soud označil jako ohrožovací, a to „neudržování kulturní památky v dobrém stavu“ a „nepečování o zachování kulturní památky“. Výsledkem tohoto protiprávního jednání musí být proměna stavu kulturní památky, tj. pachatel svým jednáním (převážně nečinností) uvádí kulturní památku do horšího stavu nebo do stavu, který vylučuje nebo ztěžuje její zachování. V obou případech k naplnění skutkové podstaty nestačí pouhé neprovádění činnosti, ale musí dojít k poškození (poruchám). Pokud vlastník kulturní památky neudržuje kulturní památku v dobrém stavu, pak logickým výsledkem musí být změna stavu kulturní památky k horšímu a tedy výskyt poruch kulturní památky. Skutková podstata v tomto případě nepředpokládá pro své naplnění prosté „neudržování“ kulturní památky, ale neudržování kulturní památky v „dobrém stavu“. Proměna stavu kulturní památky z dobrého na stav horší tak musí být podmínkou pro naplnění této skutkové podstaty a jejím výsledkem je stejně jako v případě „znehodnocení“ poškození kulturní památky. Předmětem postihu je nečinnost, jejíž projevy jsou dlouhodobé povahy a projevují se průběžnou změnou stavu kulturní památky. Pokud by nedošlo k negativní změně na předmětu ochrany, nebylo by možné prokázat ani naplnění skutkové podstaty. Výsledek naplnění skutkové podstaty „neudržování kulturní památky v dobrém stavu“ a „znehodnocení“ kulturní památky se na předmětu ochrany může odrazit nástupem jiných typů poruch, které pro zachování kulturní památky mohou mít zcela odlišný dopad. Znehodnocením kulturní památky může být rozbítí oken, pomalování jejích zdí sprejem, výsledkem neudržování kulturní památky v dobrém stavu může být propad krovu a stropů. Komentář zákona, který použil krajský soud, neobsahuje rozdělení skutkových podstat, tak jak je popsal krajský soud.

Krajský soud chybně rozdělil skutkové podstaty na poruchové a ohrožovací, a to v důsledku pominutí vidu použitého slovesa „znehodnotí“. To reaguje na porušení povinnosti vlastníka v podobě jeho aktivní činnosti, jejímž projevem je fakticky jednorázové poškození kulturní památky. Na nečinnost vlastníka reagují jiné skutkové podstaty. Krajský soud fakticky položil rovnítko mezi poruchové a jednorázové delikty a mezi ohrožovací a trvající delikty. Obě skupiny se mohou prolínat a překrývat. V důsledku toho krajský soud napadeným rozhodnutím nesprávně vytýká, že u poruchových deliktů se musí prokázat, kdy nastal konkrétní účinek, což u trvajícího poruchového deliktu je problém, protože z povahy věci je proměna věci k horšímu soustavná a dlouhodobá. Nelze pak prokázat ke které minutě v důsledku nepečování, odpadla konkrétní částička omítky nebo dřevokazná houba vypustila konkrétní spóru. Krajský soud tak dospěl k mylným závěrům ohledně náležitostí dokazování. Krajský soud fakticky tvrdí, že se měla žalobkyně dopustit pokračování správního deliktu v podobě „znehodnocení“ kulturní památky, přičemž každá dílčí změna dosavadního stavu k horšímu je samostatným skutkem, u kterého je třeba provést dokazování o čase jeho spáchání a okolnostech. Takový výklad jde za hranu logického a systematického výkladu ust. § 35 odst. 1 písm. c) a § 9 zákona o státní památkové péči. Nelze souhlasit, že by žalobkyně byla zkrácena na svém právu na obhajobu. Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek krajského soudu, a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalobkyně ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že správní delikty v ust. § 35 odst. 1 písm. c) zákona o státní památkové péči jsou určeny k ochraně téhož zájmu – zachování kulturní památky. Znakem poruchových správních deliktů je účinek, který v případě ohrožovacích deliktů není předvídan. Poruchové (které postihují znehodnocení nebo zničení kulturní památky) a ohrožovací správní delikty jsou ve vzájemném poměru speciality. Jejich jednočinný souběh je vyloučen. Je-li žalobkyni přičítána odpovědnost za výsledný stav dotčených objektů, je vyloučeno ji současně činit odpovědnou za jednání popsané ve výroku prvoinstančního rozhodnutí. V případě prvních čtyř správních deliktů dle ust. § 35 odst. 1 písm. c) zákona o státní památkové péči se jedná o delikty ohrožovací. Poslední dva delikty postihují jednání, jímž již došlo k vyvolání poruchy chráněného zájmu. Žalobkyně navrhla, aby byla kasační stížnost zamítnuta.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadený rozsudek krajského soudu v souladu s ust. § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, a dospěl k závěru, že kasační stížnost není opodstatněná.

Stěžovatel v kasační stížnosti brojí proti závěru krajského soudu, že prvostupňový správní orgán jednání žalobkyně kvalifikoval ve výroku rozhodnutí jako ohrožovací delikt, zatímco v odůvodnění rozhodnutí je popisoval jako delikt poruchový. Z tohoto závěru plynou veškeré důvody, pro které bylo žalobou napadené rozhodnutí zrušeno – porušení práva na obhajobu, nesprávný popis skutku, nedostatečně zjištěný skutkový stav či nesprávné hodnocení důkazů. Stěžovatel v kasační stížnosti argumentuje ve prospěch závěru, že správní delikty uvedené v ust. § 35 odst. 1 písm. c) zákona o státní památkové péči se nedělí na ohrožovací a poruchové, nýbrž na trvající a jednorázové, přičemž v případě žalobkyně šlo o delikt trvající.

pokračování

Tato námitka není důvodná.

Podle ust. § 9 odst. 1, věty první zákona o státní památkové péči vlastník kulturní památky je povinen na vlastní náklad pečovat o její zachování, udržovat ji v dobrém stavu a chránit ji před ohrožením, poškozením, znehodnocením nebo odcizením. Podle věty druhé citovaného ustanovení je kulturní památku povinen užívat pouze způsobem, který odpovídá jejímu kulturně politickému významu, památkové hodnotě a technickému stavu.

Podle ust. § 35 odst. 1 písm. c) zákona o státní památkové péči obecní úřad obce s rozšířenou působností uloží pokutu až do výše 2.000.000 Kč právnické osobě, nebo fyzické osobě oprávněné k podnikání, jestliže při výkonu svého podnikání nepečuje o zachování kulturní památky, neudržuje ji v dobrém stavu, užívá ji způsobem neodpovídajícím jejímu kulturně politickému významu, památkové hodnotě nebo technickému stavu, nechrání ji před ohrožením, poškozením nebo znehodnocením nebo ji znehodnotí nebo zničí.

Z ust. § 9 odst. 1 zákona o státní památkové péči plynou vlastníku kulturní památky povinnosti, jejichž porušení je na základě ust. § 35 odst. 1 písm. c) tohoto zákona sankcionováno uložením pokuty až do výše 2.000.000 Kč. Jelikož se jedná o různorodý okruh povinností, také k jejich porušení může docházet jednáním rozdílného charakteru a s různými důsledky. Proto ust. § 35 odst. 1 písm. c) zákona o státní památkové péči nelze pokládat za jedinou skutkovou podstatu správního deliktu, nýbrž jako souhrn relativně různorodých skutkových podstat. Důvodem jejich zahrnutí do jediného ustanovení je zde skutečnost, že jde vždy o porušení některé z povinností uvedených v ust. § 9 odst. 1 zákona o státní památkové péči.

Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s krajským soudem v závěru, že jednotlivé správní delikty popsané v ust. § 35 odst. 1 písm. c) zákona o státní památkové péči lze rozčlenit na delikty ohrožovací a poruchové. Důvodem je skutečnost, že u některých jednání zjevně postačuje ohrožení právem chráněného zájmu, zatímco jiné již ze své povahy způsobují porušení právem chráněného zájmu.

Do první skupiny spadá „nepečování o zachování kulturní památky“, „neudržování kulturní památky v dobrém stavu“, „užívání kulturní památky způsobem neodpovídajícím jejímu kulturně politickému významu, památkové hodnotě nebo technickému stavu“ a „nechránění kulturní památky před ohrožením, poškozením nebo znehodnocením“. Ve všech těchto případech k naplnění skutkové podstaty správního deliktu nemusí dojít k účinku, tj. změně na hmotném předmětu útoku, zde konkrétně ke zhoršení stavu kulturní památky. Jedná se tedy o delikty ohrožovací.

Druhou skupinu tvoří „znehodnocení kulturní památky“ a „zničení kulturní památky“. U obou těchto skutkových podstat je z jejich popisu zřejmé, že musí dojít ke zhoršení stavu kulturní památky (k jejímu znehodnocení či zničení). Jde tedy o delikty poruchové.

Způsobení účinku ovšem automaticky nevede k závěru, že pachatelovo jednání není ohrožovacím deliktem. Účinek v takovém případě sice není obligatorním znakem skutkové podstaty, může však být pachateli přičítán k tíži při stanovení výše sankce. Správní orgány tedy v projednávané věci nemusely pochybit tím, že jednání žalobkyně na jednu stranu kvalifikovaly jako ohrožovací delikt a na druhou stranu přihlížely k výši způsobené škody. Takovýto postup by byl obecně možný, ovšem pouze v případě, že by dané jednání s ohledem na vzniklý účinek nenaplněovalo také skutkovou podstatu poruchového deliktu (zakotveného v zákoně na ochranu téhož zájmu).

Obsahuje-li skutková podstata poruchového deliktu všechny znaky ohrožovacího deliktu a navíc ještě znak účinku, jsou obě skutkové podstaty v poměru subsidiarity. Tato okolnost vylučuje jednočinný souběh obou deliktů. Nedojde-li k účinku, popisovanému ve skutkové podstatě poruchového deliktu, je nutno jednání (při splnění všech znaků skutkové podstaty) kvalifikovat pouze jako ohrožovací delikt. Dojde-li k takovému účinku je totéž jednání nutno kvalifikovat výlučně jako poruchový delikt.

V projednávané věci je tak nutno posoudit, zda mezi poruchovými a ohrožovacími delikty obsaženými v ust. § 35 odst. 1 písm. c) zákona o státní památkové péči existuje popsáný vztah subsidiarity, a pokud ano, zda s ohledem na správními orgány popsané zhoršení stavu dotčených objektů mohlo dojít k naplnění některé ze skutkových podstat poruchových deliktů.

Klíčový je zde výklad pojmů „znehodnotí“ a „zničí“, a to hned v několika ohledech. V první řadě je potřeba posoudit, zda některý z těchto pojmů zahrnuje také poškození kulturní památky, aniž by došlo k úplné destrukci kulturní památky. V druhé řadě jde o interpretaci těchto pojmů s ohledem na použitý dokonavý vid, z něhož stěžovatel dovozuje, že se jedná o delikt jednorázový.

Nejvyšší správní soud má za to, že pojmy „znehodnocení“ a „zničení“ je nutno v souladu s jejich obecným významem vykládat jako podstatné snížení kulturní hodnoty památky (až na hodnotu nulovou), respektive její podstatné poškození (až destrukci). Zatímco v případě „zničení“ jde o fyzickou změnu stavu památky k horšímu (např. výrazné chátrání památkově chráněného domu), pro „znehodnocení“ postačuje snížení kulturní hodnoty památky (např. poškození fresky, pro kterou je dům památkově chráněn). Pro naplnění obou skutkových podstat tedy nemusí dojít ke krajní situaci, kdy již památka nemá zcela žádnou kulturní hodnotu, respektive kdy dojde k její úplné destrukci. Zároveň však nepostačuje snížení kulturní hodnoty či poškození památky pouze v nepodstatné míře (například rezivějící okap, či několik chybějících střešních tašek). Takovýto účinek není dostatečně intenzivní pro naplnění skutkové podstaty poruchových deliktů znehodnocení či zničení kulturní památky.

Dojde-li tedy v důsledku jednání vlastníka kulturní památky pouze k nepodstatnému snížení kulturní hodnoty památky nebo k jejímu nepodstatnému poškození, může se jednat pouze o některý z ohrožovacích deliktů dle ust. § 35 odst. 1 písm. c) zákona o státní památkové péči. Toto nepodstatné snížení hodnoty či poškození je pak účinkem, který lze zohlednit při stanovení výše sankce.

pokračování

Dojde-li však k podstatnému snížení hodnoty či poškození kulturní památky, zákon nerozlišuje mezi způsoby, jakými k tomuto účinku došlo. K naplnění skutkových podstat poruchových deliktů tedy může dojít kterýmkoliv způsobem, který je popsán u ohrožovacích deliktů. Nastane-li výše popsáný účinek, je nutno jednání považovat za poruchový delikt „znehodnocení“ nebo „zničení“ kulturní památky, bez ohledu na to, zda k němu došlo v důsledku „nepečování o zachování kulturní památky“, „neudržování kulturní památky v dobrém stavu“, „užívání kulturní památky způsobem neodpovídajícím jejímu kulturně politickému významu, památkové hodnotě nebo technickému stavu“ nebo „nechránění kulturní památky před ohrožením, poškozením nebo znehodnocením“. Skutkové podstaty poruchových deliktů dle ust. § 35 odst. 1 písm. c) zákona o státní památkové péči jsou oproti zde obsaženým skutkovým podstatám ohrožovacích deliktů toliko doplněny o jeden znak, konkrétně dostatečně intenzivní účinek. Je-li účinek v takové míře naplněn, může být pachatel postižen pouze pro poruchový delikt.

Lze uzavřít, že samotné přihlídnutí ke vzniklé škodě ze strany správních orgánů v projednávané věci nebylo *a priori* v rozporu s kvalifikací jednání žalobkyně jako ohrožovacího deliktu. Poškození dotčených objektů, jak bylo správními orgány popsáno, nicméně vykazuje znaky podstatného poškození kulturní památky, a tudíž i znaky poruchového deliktu „zničení kulturní památky“ (viz dále). V takovém případě byla žalobkyně nezákonně postižena pro delikt ohrožovací.

Podle názoru Nejvyššího správního soudu k naplnění skutkové podstaty vyjádřené použitím slovesa v dokonavém vidu (zde „znehodnotí“, resp. „zničí“) může dojít jak jednorázovým aktem, tak jednáním rozloženým do delšího časového úseku. K samotnému účinku spočívajícímu ve zničení (ve smyslu podstatného poškození, jak bylo vyloženo výše) může totiž dojít nejen v jediném konkrétním okamžiku, ale také postupně v rámci déletrvajícího období. Dojde-li v důsledku jednání (konání či opomenutí) vlastníka k pozvolnému chátrání kulturní památky, které nabude intenzity „zničení“, stále bude možné vyslovit závěr, že vlastník památku „zničil“. Jeho jednání tedy bude možné vyjádřit slovesem v dokonavém vidu. Dokonavý vid zde necharakterizuje samotné jednání, pouze klade důraz na důsledek (účinky). Skutečnost, že účinek (charakter poškození památky) se může kvalitativně i kvantitativně v průběhu času měnit, neznamená, že by každá změna představovala nový útok pokračujícího deliktu. Není tedy například nutné v rozhodnutí o správním deliktu popsat (včetně časové identifikace) a v řízení prokázat každou postupnou změnu na předmětu útoku. Podstatná je celková změna mezi původním stavem v okamžiku zahájení jednání vlastníka a konečným stavem v době ukončení jednání. Tyto stavy však musí být správním orgánem dostatečně popsány a prokázány. Je proto lichá obava stěžovatele, že by musel například prokazovat, kdy odpadla konkrétní částice omítky nebo dřevokazná houba vypustila konkrétní spóru. Ačkoliv některé úvahy krajského soudu tuto obavu stěžovatele podporují, postačuje závěry krajského soudu v tomto směru korigovat.

V případě objektu č. p. 64 na st. p.č. 69 v k. ú. Kyselka z výroku prvostupňového rozhodnutí vyplývá, že žalobkyni bylo vytýkáno „*neprovádění běžné opravy a údržby klempířských prvků a dalších součástí střech včetně střech technické části objektu, nezajišťování komínových těles proti devastaci, nechránění a neošetřování dřevěných prvků venkovních konstrukcí schodiště a balkonu*“, a to v období od roku 2004 do zahájení správního řízení.

V případě objektu č. p. 53 na st. p. č. 57 v k. ú. Kyselka bylo žalobkyni vytýkáno „*neprovádění běžných oprav a údržby klempířských prvků a dalších součástí střech hlavního objektu i přilehlých částí, neúdržba konstrukce krovů, nezajištění komínových těles proti devastaci, nezamezení nebezpečného zasypávání zadní části objektu sutí z přiléhajícího svahu, neúdržba konstrukčních prvků chránících fasádu hlavního objektu*“, a to v období od roku 2005 do zahájení správního řízení.

V případě objektu č. p. 74 na st. p.č. 107/1 v k. ú. Radošov pak bylo žalobkyni vytýkáno „*neprovádění běžných oprav a údržby klempířských prvků a dalších součástí střech a krovu, nezabezpečení statických poruch způsobených dlouhodobým zatékáním do prostoru v zadní části schodiště, nezabezpečení vnitřních konstrukcí proti dalšímu poškození vlivem zatékání*“, a to v období od roku 2005 do doby zahájení správního řízení.

Ve světle výše uvedeného mohou všechna uvedená jednání představovat některý z ohrožovacích i poruchových deliktů uvedených v ust. § 35 odst. 1 písm. c) zákona o státní památkové péči. Rozhodující pro posouzení, zda jde o ohrožovací či poruchový delikt, je povaha správním orgánem zjištěných poškození dotčených objektů.

V odůvodnění prvostupňového rozhodnutí správní orgán v části C („*Specifikace poškození na chráněných objektech*“) poukázal na poškození třech objektů. V případě vily Stallburg mělo například dojít ke zřícení střechy přístavku a zadní část objektu je zapadaná sutí. V případě Löschnerova pramene mělo dojít mimo jiné k částečnému zřícení dřevěného bočního schodiště, v objektu mělo být velké množství suti a neustále do něj zatékat. A v případě Hotelu Praha správní orgány zmiňují úplnou destrukci či zmizení některých hodnotných prvků a dlouhodobé zatékání. Stejně jako prvostupňový orgán i žalovaný ve svém rozhodnutí popisuje poškození dotčených objektů jako značné: „*Výše uvedené objekty se právě proto ocitly ve stavu, který magistrát podrobně popsal v napadeném rozhodnutí, tedy ve stavu značného poškození, což bylo způsobeno právě vlivem nepéče a neúdržby odvolatelky, která je jejich vlastníkem. [...] Odvolací orgán musí konstatovat, že se v daném případě nejedná o pokutu exemplární, ale o pokutu odpovídající míře znehodnocení a nevratné devastace předmětných součástí kulturní památky. [...] Tímto protiprávním jednáním došlo k závažnému poškození památkové hodnoty předmětných objektů a tím i k narušení celku, jehož jsou tyto objekty součástí.*“

S ohledem na skutkový stav, jak je správními orgány popisován, je zcela zřejmé, že poškození dotčených objektů není nijak nepodstatné. Ostatně ani správní orgány je jako nepodstatné nepovažovaly a výrazně je promítly do výše uložené sankce. Takováto rozsáhlá a intenzivní poškození je přitom v souladu s výše uvedeným závěry nutno považovat za „zničení“ ve smyslu ust. § 35 odst. 1 písm. c) zákona o státní památkové péči.

Správní orgány tedy pochybily, jestliže žalobkyni na jedné straně přičítaly k tíži výrazná poškození dotčených objektů a na straně druhé její jednání kvalifikovaly jako ohrožovací delikt, spočívající v tom, že žalobkyně „*na vlastní náklad nepečovala o její zachování, neudržovala ji v dobrém stavu a nechránila před ohrožením, poškozením, znehodnocením nebo odcizením.*“ Je nutno souhlasit s krajským soudem, že tento zásadní nesoulad mezi výrokem prvostupňového správního rozhodnutí a jeho odůvodněním

pokračování

představuje podstatné pochybení, které mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

V prvé řadě byla totiž žalobkyně fakticky postihována za jiný správní delikt, než jaký byl uveden ve výrokové části prvostupňového rozhodnutí. Tento výrok v důsledku toho neobsahoval veškeré podstatné náležitosti, neboť nepopisoval účinek, který je znakem skutkové podstaty poruchového deliktu, pro který byla žalobkyně fakticky postižena (tj. správního deliktu „zničení kulturní památky“). Jak přitom uvedl rozšířený senát Nejvyššího správního soudu (usnesení ze dne 15. 1. 2008, č. j. 2 As 34/2006 - 73, č. 1546/2008, dostupné na www.nssoud.cz), „[v]ýrok rozhodnutí o jiném správním deliktu musí obsahovat popis skutku uvedením místa, času a způsobu spáchání, popřípadě i uvedením jiných skutečností, jichž je třeba k tomu, aby nemohl být zaměněn s jiným. [...] Neuvede-li správní orgán takové náležitosti do výroku svého rozhodnutí, podstatně poruší ustanovení o řízení [§ 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s].“

Krajský soud tedy správně zrušil napadené rozhodnutí a výrok jeho rozsudku stojí na důvodech, které v řízení před Nejvyšším správním soudem v podstatné míře, byť ne zcela, obstály. Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost podle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s. zamítl (srov. též usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 4. 2009, č. j. 8 Afs 15/2007 - 75, č. 1865/2009 Sb. NSS, dostupné na www.nssoud.cz).

Ve věci rozhodl v souladu s ust. § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1 věta první s. ř. s ve spojení s ust. § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Vzhledem k tomu, že stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalobkyně zastoupená na základě plné moci advokátem měla v řízení před Nejvyšším správním soudem plný úspěch, a proto má právo na náhradu nákladů řízení, které jí vznikly v podobě nákladů na právní zastoupení advokátem. Náklady spočívají v odměně advokáta za jeden úkon právní služby (vyjádření ke kasační stížnosti) v hodnotě 3.100 Kč [§ 1 odst. 1, § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen: „advokátní tarif“)] a v náhradě hotových výdajů 300 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Protože je advokát plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se tento nárok o částku odpovídající dani, kterou je povinen z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů a která činí 714 Kč. Jelikož má žalobkyně právo na náhradu těchto nákladů vůči stěžovateli, rozhodl Nejvyšší správní soud tak, že je stěžovatel povinen zaplatit žalobkyni k rukám jejího advokáta na náhradě nákladů řízení částku 4.114 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. května 2014

JUDr. Jaroslav Hubáček
předseda senátu